

Војислав Савић

ЕГЗЕКУТОР

Драма

Рођен, 1971. и дипломирао драматургију у Београду (ФДУ-у).

Ради(о) као уредник, драматург и сценариста на телевизијама, у тв продукцијама и маркетиншким агенцијама. Добитник Стеријине награде за оригинални драмски текст 2012. (*Одлазак у красни*).

Добитник награде Бранислав Нушић за оригинални драмски текст 2012. (*Егзекутор*).

Добитник награде Дана Комедије за најбољу савремену комедију 2000. (*Чујеш ли, мама, мој вајај!?*).

Добитник награде Дунав филма и Филмског центра Србије за најбољи сценарио 2013. (*Равнодушје*).

Добитник Октобарске награде града Београда за збирку песама.

Комади *Чујеш ли, мама, мој вајај!?* и *Кенџури* играни су у позориштима широм Србије (НП Београд, Крагујевац, Нови Сад.), у Републици Српској и Словачкој.

Комад *Чујеш ли, мама, мој вајај!?* је учествовао у званичној селекцији Стеријиног позорја.

Драме, приче, поезију и чланке објављивао у стручним часописима (*Театрон*, *Сцена*, *Савремена српска драма*, *Књижевна реч*, *Лудус*).

Предаје драматургију и сценарио у Артмедији.

Аутор 13 (и словима: тринаест) нових и неизведених драмских комада. Ено их у фиоци. Пуштају корење. Чекају кишу.

Нема сумње да ће једног дана процветати!

Војислав САВИЋ

ЕГЗЕКУТОР

Драма

ЛИЦА

ГОСТ
(40-ак година)

СОБАРИЦА
(40-ак година)

НЕЗНАНАЦ
(50-ак година)

*Већина људских смрти је обична превара.
Нишња њу није остало да умре.
(Буда Кинаски)*

1.

Једнокреветна хоштелска соба. На сред собе стоји са две фотије, са стране ормар за одећу. Десно вратиња која воде у кујину, право улазна. На кревету само голи душек и исто такав јастук.

Касно је појодне. У соби нема нико, а онда се зачује кључ и вратиња се отворе. Уђе Госи са невеликом пуноћом појорбом, у изношеном оделу, необријан, знојав. Одмах зајвори вратиња за собом, закључава их. Стоји на њима послушнујући да ли се нешто догађа у ходнику. Дуго тако стоји, на суседи појорбу, из сакоа извади мараму, брише зној са лица и вратиња. Свуче сако, пребаца га преко наслона једне од оне две фотије, оде до прозора. Једва за који сантиметар помери завесу и сад дуго гледа напоље. После поја се са олакшањем врати до фотије и седне.

Неко поља дохватиња кваку и постој скочи, улашено гледа у вратиња. Зачује се куцање, он ћути, зуре у вратиња. Куцање се понови, он ојети ћути.

СОБАРИЦА: (Off)

Господине, то сам ја! Носим вам постељину!

Госи ћути.

СОБАРИЦА: (Off)

Оћете ли да ми отворите или да вам постељину оставим пред вратима?... Да случајно нисте заспали?... Ако јесте, кажите ми, па да се вратим касније?

Госи оде до вратиња, појрезно их појкључава, исто тако појшкрине. Тек кад се увери ко стоји испред њих, широм их појвори.

ГОСТ: Уђите.

Уђе Собарица. Друсна четрдесепогодишњакиња у избледелој, некад ружичастој хоштелској униформи из једног дела. Носи појстељину: ћебе, чаршафе, јастучницу.

СОБАРИЦА: Јесам ли вас пробудила?

ГОСТ: Нисте.

СОБАРИЦА: И ако јесам, нисам то намерно учинила.
(Пође ка кревету)
Шта вам је?

ГОСТ: Ништа. Зашто питате?

СОБАРИЦА: Чега се плашите?

ГОСТ: Ја?

СОБАРИЦА: Па ви, трећег овде, колико видим, нема.

ГОСТ: Ничега.

СОБАРИЦА: Делујете ми тако.

ГОСТ: Како?

СОБАРИЦА: Па уплашено! Малопре ми доле, кад сте ме питали за собу, нисте били такви.

(Сјустџи јосћељину на душек. Почне да намешџа кревеј)

Нема вам овде, мој господине, никога. Сем управника хотела, који ту и тамо наврати, и мене.

(Пауза. Намешџа кревеј)

Ја сам вам ту све. Некад сам била собарица, а сад сам вам и куварица и конобарица и портир.

(Пауза)

Ви сте нам у последње две године први гост. А некад вам је ово био познати планински хотел. Долазила су господа, месецима унапред се морала резервисати соба, храну смо довлачили шлеперима. Зими су долазили да се скијају и ломе вратове, лети да се купају у језеру и дишу наш чувени ваздух...

ГОСТ: И?

СОБАРИЦА: Шта и?

ГОСТ: Шта се онда десило? Због чега су престали да долазе?

СОБАРИЦА: Зар ја знам.

(Пауза)

Ваљда су се појавили нови хотели, луксузнији, са бољом услугом.

(Пауза)

Изашли смо из моде, може и то да буде, а и свет је осиромашео. Ресторани нам зврје пусти, мука те ухвати кад их погледаш, зидови се осипају, ноћу ми понекад дође да полудим од тишине.

ГОСТ: Због чега га нисте затворили?

СОБАРИЦА: Да се ја питам, ти би се одавно десило. Ал не питам се ја, него управа.

(Пауза)

Надају се да ће се десити неко чудо, па ће гости опет навалити. Знате ли кад ће се то догодити? Знате ли?

ГОСТ: Кад?

- СОБАРИЦА: Мало сутра. Па нас је овде и бог заборавио.
(Кревет је намешићен, јасиук у јасиучници, ња се она исцрпави)
Сад можете лепо да спавате, ко човек. Оћете ли за вечеру да силазите у ресторан или да вам је донесем овде?
- ГОСТ: Донесите ми је у собу, ако вам то, наравно, није тешко.
- СОБАРИЦА: Што да ми буде тешко, ионако се по читав дан досађујем. Или ко луда тумарам по ходницима и собама. Од кога ви то бежите?
- ГОСТ: Ни од кога не бежим. Одакле вам та идеја?
- СОБАРИЦА: Од жене? Од деце? Од некога коме дугујете?
- ГОСТ: Ни од кога не бежим, већ сам вам то рекао!
- СОБАРИЦА: Па шта ћете онда овде?
- ГОСТ: Желим да будем што даље од људи, ништа више.
- СОБАРИЦА: Ако је тако, онда сте на правом месту, овде људи нема ни за лек, нико вас неће узнемиравати. Колико сте планирали да останете?
- ГОСТ: На знам. Највише недељу дана.
- СОБАРИЦА: Имате ли новаца за толико?
- ГОСТ: Наравно.
- СОБАРИЦА: Код нас су, и поред свега, цене остале високе, а ви не личите на особу која је пуна пара.
- ГОСТ: Ако ми не верујете, могу нешто и унапред да платим.
- СОБАРИЦА: Ма, није то у питању, само кажем. Чак и да немате, врло важно. Ако ништа друго, бар ћете ми мало правити друштво. Јесте ли ожењени?
- ГОСТ: Јесам.
- СОБАРИЦА: Боље да нисте.
(Пауза)
Имате ли деце?
- ГОСТ: Двоје.
- СОБАРИЦА: Па шта је било, напустили сте их?
- ГОСТ: Само на кратко. Кад се овде мало саберем, вратићу им се.

СОБАРИЦА: Клиснули сте због жене? Варала вас, а ви сте то последњи сазнали, тек кад је већ читав град брујао о томе?

ГОСТ: Није то у питању.

СОБАРИЦА: Ма, пустите жене, тога бар има ко плеве, треба само мало да се потрудите. Око неких не морате ни толико, саме дођу.

Наједном реско zazвони телефон и обоје просио поскоче од изненађења. Запечени су, па само зуре у њега док он и даље звони.

ГОСТ: Мене нико не тражи.

СОБАРИЦА: Откуд знате?

ГОСТ: Па нико и не зна да сам овде.

(Пауза)

До пре пар минута ни ја нисам знао да ћу ту одести.

(Пауза. Телефон звони)

То је можда за вас?

СОБАРИЦА: Није.

ГОСТ: Можда вас тај ваш управник тражи?

СОБАРИЦА: Како он може да зна да сам у вашој соби? Тамо из вароши?

ГОСТ: Па подигните слушалицу!

СОБАРИЦА: Подигните је ви, ово је ваша соба!

ГОСТ: Само што сам ушао...

СОБАРИЦА: Па и ја само што сам ушла.

Обоје још неколико тренућака зуре у телефон који звони, а онда му собарица ојрезно приђе и исто шако подигне слушалицу.

СОБАРИЦА: *(У слушалицу)*

Изволте, добили сте хотел “Бели бор”?

(Пауза)

Хало!

(Пауза)

Чујете ли ме?... Ја вас не чујем, а ви мене?... Јавите се поново, можда ћете имати више среће!

(Полако сјустии слушалицу)

ГОСТ: Ко је то био?

СОБАРИЦА: Па чули сте: нико!

ГОСТ: Нико?

СОБАРИЦА: Ништа, никакав глас, само неко блесаво шуштање.

- ГОСТ: Мора да је у питању нека грешка?
- СОБАРИЦА: Баш ме брига, ко да немам паметнија посла.
(*Најадно се загледа у џосића*)
- ГОСТ: (*Нејријайно му је*)
Нешто сте желели да ми кажете?
- СОБАРИЦА: Па није да нисам.
- ГОСТ: Шта то?
- СОБАРИЦА: Ма, није важно. А можете и погрешно да ме схватите.
- ГОСТ: Да чујем?
- СОБАРИЦА: (*Након краћеџ оклевања*)
Ја сам вам, господине, ако баш оћете да знате, разведена! И то већ две године! Кад је овом хотелу кренуло све низбрдо, кренуло је и мени! Муж ми, сад већ бивши, нашао другу: млађу, лепшу! Док сам се ја овде натезала са гостима и диринчила, он се доле швалерисао. Кад сам сазнала шта ради, било је прекасно, већ ју је довео у наш стан, мени је само поручио да се тамо више не враћам. По нашем возачу ми послао ово мало гардеробе, можда би и њу задржао, али, није, ваљда, одговарала тој његовој. Сад, чујем, живе лепо, имају и ћерку, нека је жива и здрава, она ми ни за шта није крива. Искрено да вам кажем, од тад мушко нисам ни омирисала!
- ГОСТ: Како то мислите?
- СОБАРИЦА: Па лепо, човече, шта се и ви ту правите наивни!... Онако, у кревету! Голишавог!...
- Госиу је нејријайно, ња се само искашље.*
- СОБАРИЦА: Јесте ли нешто рекли?
- ГОСТ: Нисам.
- СОБАРИЦА: Па ког ђавола онда ту кашљуцате?... Нисте, ваљда, назебли по овој врућини?
- ГОСТ: Наравно да нисам.
- СОБАРИЦА: А, богами, зажелела сам га се... Није ни чудо, толико је времена прошло... Понекад ме, нарочито ноћу, довати нека врелина!... Само што не завриштим, све ми се чини: изгорећу!... Колико има како сте отишли од куће?
- ГОСТ: Скоро шест месеци.
- СОБАРИЦА: Ако ћемо искрено, ни ви нисте у бољој ситуацији од мене. Изузев ако нисте пешко.

Госић ћуиш.

СОБАРИЦА: Нисте пешко?

ГОСТ: Нисам!

СОБАРИЦА: И ја свашта питам, баш сам глупа. Како то да будете кад имате двоје деце... Мада то данас није важно, деца се бар лако праве.

(Пође на враића)

Вечеру овде да вам донесем, јел тако?

ГОСТ: Тако је.

СОБАРИЦА: Оћете уз вечеру неко пиће?

ГОСТ: Ништа, хвала вам.

Собарица оићвори враића, стиоји на њима, замислила се.

ГОСТ: Нешто сте заборавили?

СОБАРИЦА: Па ништа нисам ни донела. Сем те постељине. Само сам хтела...

ГОСТ: Шта?

СОБАРИЦА: Кад се одморите...

(Ућуиш)

ГОСТ: Шта онда?

СОБАРИЦА: Ако вам се прохте... И ако будете расположени... Наравно, и ако вам се бар мало допадам. То је, ипак, најважније, зар не?

ГОСТ: Не знам јесам ли вас разумео...

СОБАРИЦА: Да ли вам се бар мало допадам?

ГОСТ: Нисам о томе размишљао.

СОБАРИЦА: Па о томе се и не размишља, то се зна!

ГОСТ: Чак и да ми се допадате... превише сам уморан... Једва сам чекао да стигнем горе и мало се одморим.

СОБАРИЦА: Ви се, да будем искрена, мени не допадате.

ГОСТ: То вам верујем.

СОБАРИЦА: Не делујете ми баш као неки мушкарац.

ГОСТ: Знам.

СОБАРИЦА: Да су боља времена не бих вас ни погледала. Ал сад, у овој шуметини, после две године принудне апстиненције...

Госић ћуиш.

СОБАРИЦА: *(Уздахне)*

Значи, вечеру овде да вам донесем?

ГОСТ: Па већ смо се договорили!

СОБАРИЦА: То је тачно!

(Ойеи се нападно загледа у њега)

ГОСТ: Молим?

СОБАРИЦА: Ништа нисам рекла.

ГОСТ: Прилегао бих... Можда само сат... тек да се повратим.

СОБАРИЦА: Па прилегните, ко вам брани. На први поглед се види да сте некако измучени.

ГОСТ: Врата су још отворена.

СОБАРИЦА: То је због тога што сам кренула.

ГОСТ: Ако сте већ кренули...

СОБАРИЦА: Па јесам, кажем вам! Нисте ми рекли шта бисте за вечеру?

ГОСТ: Било шта.

СОБАРИЦА: Немате неку посебну жељу?

ГОСТ: Немам. Само да будем сит. У ствари, донесите ми оно што будете спремали за вас, сасвим ми је свеједно.

СОБАРИЦА: Можда нешто са роштиља? Замрзвачи су нам пуни.

ГОСТ: Нека буде по вашој жељи, ја немам никакву идеју о томе.

СОБАРИЦА: Онда идем... друго ми ништа и не преостаје... Ако ме пожелите...?

ГОСТ: Вас? За вечеру?

СОБАРИЦА: Немојте да ми се подсмевате. Мислила сам онако... Ко жену...

ГОСТ: Шта онда да радим?

СОБАРИЦА: Ништа нарочито. Само отворите врата и позовите ме. Ја ћу вас, где год да се налазим, чути.

ГОСТ: Добро.

СОБАРИЦА: И доћи ћу.

ГОСТ: У реду.

СОБАРИЦА: Ништа се не устручавајте... Ни ви ни ја више нисмо деца.

ГОСТ: Имаћу то на уму.

СОБАРИЦА: Знам, можда све ово није требало... То јест, сувише је нападно, ал сам заиста, после те две дуге године поста... Разумете шта оћу да вам кажем?

ГОСТ: Одлично вас разумем, нисам толико глуп!

СОБАРИЦА: Немојте да вичете на мене.

ГОСТ: Извините.

СОБАРИЦА: Нема везе. Нисам вам смешна?

ГОСТ: Нисте.

СОБАРИЦА: Можда мислите да са мном нешто није у реду?... Да нисам баш читава?

ГОСТ: Не мислим то.

СОБАРИЦА: Нисам одлепила, у то можете да будете сигурни.

ГОСТ: Знам да нисте.

СОБАРИЦА: Видим да вам није ни до чега. Да имате неку своју муку. Да је немате, не бисте били овде. Ал, опет, ако то пожелите, ја сам ту... Ваљда ће вам после тога бити лакше. Мени оће, ал ко зна, можда ће и вама. До виђења.

ГОСТ: До виђења.

Собарица коначно оде. Гост дуго гледа у зајворена вратиа, ња им на њрстима њриђе и ојей ослушкује. Тек након шога њружи руку да их закључа, али га у шоме заустави звоњава шелефона.

Он укочено, све ујлашенији, зуре у шелефон који звони. Нема храбрости да му њриђе и ѡдигне слушалицу. То ѡиѡраје, ѡа се он на крају иѡак одлучи: оде до шелефона и ѡдигне слушалицу.

ГОСТ: (У слушалицу, шихо, бојажљиво)

Хало?...

(Чека)

Хало!

(Пауза)

Чујете ли ме?... Хало?

Сјустии слушалицу, оде до ѡрозора, дискрејно ѡмакне завесу, гледа најоље. Сејии се да није закључао вратиа, ѡа брзо оде до њих и два ѡуша окрене кључ у брави. Онда ѡође до креветиа и, онако обучен, легне.

2.

Три сати касније.

Полумрак. Кроз прозор се једва назиру последњи остаци дана.

Госи сава. Обучен, као што је и лежао. Неко закуца на врати али он то не чује. Куцање се понови, гост и даље сава.

СОБАРИЦА: *(Off)*

Господине, то сам ја!... Јесте ли заспали?...

(Сад луца у врати)

Пробудите се, човече носим вам вечеру!... Јел ме чујете!

Госи се буди, буновно седне на кревети.

СОБАРИЦА: *(Off)*

Будни сте?

ГОСТ: Јесам!

СОБАРИЦА: *(Off)*

Па онда ми отворите, шта чекате!

ГОСТ: Одмах!

(Устатице. Прво ућали светило, па сјустити једну руку на кваку, другу на кључ)

Јесте ли сами?

СОБАРИЦА: *(Off)*

Наравно да сам сама, зар вам већ нисам рекла да овде, сем мене и вас, никога више нема?

Госи још увек неодлучно стоји.

СОБАРИЦА: *(Off)*

Оћете ли да ми отварате или нећете? Већ пола сата стојим овде ко нека будала!

Госи откључава врати, отвори их и у собу уће собарица са послужавником на којем су шињери са храном, флаша вина и две чаше.

СОБАРИЦА: Побогу, човече, па шта је то са вама!?

ГОСТ: Шта би било? Ништа.

СОБАРИЦА: Па ако је ништа због чега ме пуштате толико да чекам? Руке ми отпадоше држећи све ово, шта ви мислите, да сам ја од гвожђа! Јесам ли вас пробудила?

ГОСТ: Јесте.

- СОБАРИЦА: Не мари. Довољно сте спавали, распалили сте цела три сата, шта ћете ноћас да радите.
(*Сџустџи џослужавник на сџџочџић*)
Спавали сте тако, обучени?
- ГОСТ: Преварио ме сан пре но што сам стигао да се свучем.
- СОБАРИЦА: Постељина је чиста, мирише на детерџент.
- ГОСТ: То ми се више неће десити.
- СОБАРИЦА: Ма, није важно. Имамо је доле колико оћете, на тоне. Овде се постељина некад мењала и по два пута дневно. Донела сам вам вечеру.
- ГОСТ: Видим.
(*Покаже на флашу вина*)
То нисам тражио.
- СОБАРИЦА: Кућа части.
- ГОСТ: А и не пијем.
- СОБАРИЦА: Нека стоји, не тражи леба. Ако ништа друго, оно ради украса. Ни вино не пијете?
- ГОСТ: Ништа од алкохола. Већ годинама.
- СОБАРИЦА: Ја волим да гуцнем. Не много, тек да се орасположим, ал не могу сама. То и нема сврхе кад је човек сам.
(*Покаже на себе*)
Мало сам се дотерала, зар не видите?
- ГОСТ: (*Одмери је, она се заисџџа доџтерала, џроменила је хаљину, дискреџџно се наџминкала, средила косу, сад изџледа сасвим џрисџџојно*)
Видим.
- СОБАРИЦА: Стварно нисте досад приметили?
- ГОСТ: Стварно!
- СОБАРИЦА: Е, и ви сте ми неки мушкарац.
- ГОСТ: Нисам обраћао пажњу.
- СОБАРИЦА: Некад сам волела да мењам хаљине, увече да излазим са мојим бившим... Богами, нећу да се хвалим, али било је и оних који су се окретали за мно. Нисам помишљала на друге, ал је лепо кад вас мушкарци уоче и осврну се да вас одмере. Кад ме ја оставио прилично сам се разочарала и запустила. А и за кога да се дотерујем у овој планинчини! Изволите, седите.
(*Госџи седне*)

- Изволите, послужите се.
(*Госћ* узме један *залогај*, она радознало *пшљи* у *њеџа*)
Шта кажете? Јел вам се допада?
- ГОСТ: Добро је.
(*Пауза*)
Укусно.
- СОБАРИЦА: То сам вам ја спремила, то је моје дело.
- ГОСТ: Знам.
- СОБАРИЦА: Откуд знате?
- ГОСТ: Па ко би други?... Кад сте овде сами!
- СОБАРИЦА: Примећујете ли нешто на том послужавнику?
(*Госћ* *гледа* у *послужавник*)
Не примећујете? Није ваљда?
- ГОСТ: Не знам шта би то требало да приметим?
- СОБАРИЦА: Постављен је за двоје! Два тањира, два ножа, две виљушке, две чаше. И храна је за две особе, чак и више, нисам штедела!
- ГОСТ: Због чега сте то учинили кад знате да сам сам?
- СОБАРИЦА: Ако ме позовете да вам се придружим. Не памтим кад сам последњи пут јела у друштву, а слично је, колико сам разумела и са вама.
- Госћ* *ћуши*.
- СОБАРИЦА: Нисте расположени за вечеру удвоје?
(*Госћ* *ћуши*)
Кажите ако нисте, ја ћу одма да одем. Нећу се увредити. Можда и оћу, ал ви не обраћајте пажњу на то.
- ГОСТ: Седите.
- СОБАРИЦА: Фала.
(*Седне* у *друг*у *фошељу*, *преко* *пшља* *њеџа*)
- ГОСТ: Изволите. Послужите се.
- СОБАРИЦА: Фала. Врло сте љубазни.
(*Узме* *виљушку* и *нож*, *пребацује* *месо* у *свој* *тањир*)
Ви сте неки тежак човек.
- ГОСТ: Нисте ми открили ништа ново. Што је најгоре, најтежи сам самоме себи.
- СОБАРИЦА: Не умете да се опустите.

- ГОСТ: Одавно сам заборавио како се то ради.
- СОБАРИЦА: И кад вам се укаже прилика да мало уживате, ви побегнете од ње.
- ГОСТ: И не памтим кад ми се последњи пут указала таква прилика. Заборавио сам шта значи јести на миру и уживати у храни... Заборавио сам како изгледа нормалан сан, нормалан живот.
- СОБАРИЦА: То значи да вам се заиста догађа нешто ружно.
- ГОСТ: И догађа ми се.
- СОБАРИЦА: Од чега никако да побегнете, иако се својски трудите. Јесам ли у праву?
- ГОСТ: У праву сте.
- СОБАРИЦА: Да отворим флашу?
- ГОСТ: Ако вам се пије, отворите је.
- СОБАРИЦА: Чаша вина вам неће шкодити, а повратиће вам расположење.
- ГОСТ: Нећу вино! Већ сам вам рекао!
- СОБАРИЦА: Онда га нећу ни ја! Ето!
- Бучно сјусићи флашу на сјочих. Обоје једу, ћуће. С времена на време подићу љаве да се крајко пољедају.*
- СОБАРИЦА: Јесте ли се истуширали?
- ГОСТ: Нисам стигао, савладао ме сан.
- СОБАРИЦА: Свеједно, не осећате се на зној.
(Једу)
Ни ноге вам не смрде, што ме баш чуди.
- Пауза. Једу.*
- СОБАРИЦА: Ја јесам.
- ГОСТ: Шта?
- СОБАРИЦА: Истуширала сам се!
(Пауза)
Мало сам се и намирисала. Не осећате?
- ГОСТ: Не.
- СОБАРИЦА: Фини мирис, дискретан.
(Пауза)
Француски. Заборавила га нека гошћа још пре две године.

Пауза. Једу.

СОБАРИЦА: Пријатно.

ГОСТ: Хвала. И вама, такође.

СОБАРИЦА: Фала.

Пауза. Једу.

СОБАРИЦА: Никако да нам крене, јел да?

ГОСТ: Шта то?

СОБАРИЦА: Па тај наш разговор. Ко да се у нама нешто заклопило. Заправо, у вама. Неповерљиви сте. Мада за то немате ни један једини разлог. Ја нисам неповерљива, ал се стално прибојавам да ћу лупити нешто... То је, ваљда, зато што дуго нисам овако ни са ким седела.

Неочекивано ојей̄ӣ зазвонӣ ш̄елефон. Ис̄ӣо онако реско као раније. Онӣ љрекину са̄ јелом,̄ з̄ледајӯ з̄а.

ГОСТ: Сигурни сте да у хотелу сем нас никога више нема?

СОБАРИЦА: Наравно да сам сигурна. Па нисам толико блесава, мајку му.

Телефон звони. Њих двоје зуре у ње̄з̄а.

СОБАРИЦА: Да се јавим?

ГОСТ: Немојте.

СОБАРИЦА: Али он може овако да звони до сутра!

ГОСТ: Ваљда ће, кад се увери да нико не диже слушалицу, одустати.

СОБАРИЦА: Дај боже.

Телефон и даље звони, онӣ з̄а̄ з̄ледајӯ.

СОБАРИЦА: Не вреди, неће одустати. Јавићу се. Дозвољавате?

ГОСТ: Како хоћете, ја знам да мене нико не тражи.

СОБАРИЦА: (*Ус̄ӣане, оде до̄ ш̄елефона, љодӣгне слушалицу*)
Изволите? Добили сте хотел “Бели бор”.

(Пауза)

Шта сте рекли?

(Пауза)

Како?

(Пауза)

Не могу, господине, да поверујем, на часну реч!

(Пауза)

Добро, добро, ево ме, одма долазим.

(Заммишљено с̄ус̄ӣӣ слушалицу)

Госи уишино зури у њу.

СОБАРИЦА: Ово је стварно скроз блесаво.

ГОСТ: Ко је то био?... Са ким сте то разговарали?... Са управником?

СОБАРИЦА: Ма, какав управник, већ сам вам рекла да је тај сад доле, у вароши, недељу дана се неће трезнити од муке! Ђерка му у седмом месецу трудноће, стомак јој до зуба, а неће да каже ко ју је напумпао.

ГОСТ: Па са ким сте онда разговарали?

СОБАРИЦА: Са господином који, као и ви, жели собу у овом хотелу!

ГОСТ: Где је сад?!

СОБАРИЦА: Ко?

ГОСТ: *(Нервозно)*
Па он!... Тај господин који, као ја, жели собу у овом хотелу!?

СОБАРИЦА: Шта је вама, човече, шта се дерете на мене?

ГОСТ: Опростите.

СОБАРИЦА: Нисам вам ја жена! Или служавка!

ГОСТ: Жао ми је. Извините.

СОБАРИЦА: Јесте, много је мени стало да вашег извињења. Сломиш човеку врат, па извини, ко да ће њему од тога одма да буде боље.

(Пауза)

Доле је.

ГОСТ: Где доле?

СОБАРИЦА: На рецепцији! Чека да му дам кључ од собе! Замолио ме је да пожурим, а ја се са вама ту натезем! Идем да му учиним ту услугу, а онда се враћам, да наставимо са вечером.

(Оде до врати, окрене се)

Баш сам радознала да га видим. Не зато што је мушкарац, већ да проверим због чега је и он одабрао баш овај хотел. Да то није знак да се враћају она стара добра времена?

ГОСТ: Откуд бих ја то могао да знам?

СОБАРИЦА: Па ја вас и не питам, већ саму себе.
(Оде)

Госӣ нервозно крене по соби. Сеӣи се враӣа, па пожури до њих, два пӯта их закључа. Враӣи се до сӣочића, гледа у храну. Седне, покушава да једе, али му по̄о не иде, нейресӣано баца сумњичаве погледе на враӣа. Скочи, оӣеӣ оде до њих, ослушкује. Неко с друге сӣране оӣеӣ приӣисне кваку па закуца.

ГОСТ: Ко је?

СОБАРИЦА: (Off)
Па ја сам, ко би други био, рекла сам вам да ћу се вратити!

ГОСТ: Сами сте?

СОБАРИЦА: (Off)
Нисам!

ГОСТ: Ко је са вама?

СОБАРИЦА: (Off)
Мој покојни деда! Ајде, бре, човече, отварајте та врата и не замлаћујте се више!

Госӣ оӣкључава враӣа, оӣвори их и у собу уђе собарица.

СОБАРИЦА: Ког се врага сваки час закључавате, ко да се бојите да ће вас неко украсти!

ГОСТ: Не знам ни сам... ваљда навика...

СОБАРИЦА: Па нећу ја да вас поједем, мајку му! Не плашите се, ваљда, мене?

ГОСТ: Тај човек...

СОБАРИЦА: Који сад човек?

ГОСТ: Тај што вас је доле чекао?

СОБАРИЦА: Па? Шта је с њим? Човек ко човек.

ГОСТ: Дали сте му собу?

СОБАРИЦА: Што му је не бих дала, па читав нам је хотел пуст!
Понео је и постељину, сам ће да размести кревет!

ГОСТ: Како изгледа?

СОБАРИЦА: Ко и ви.

ГОСТ: Шта то значи?

СОБАРИЦА: Обичан. Неупадљив. Такве на улици никад на бих запазила, ни по чему се не истичу. Чак и личите!

- ГОСТ: Личимо?
- СОБАРИЦА: Не личите, ал из обојице избија нешто... Ниједна црта вам није заједничка, а, опет, ко да сте близанци.
- ГОСТ: Како то?
- СОБАРИЦА: Шта ја знам како! Ни сама, заправо, не удем то да вам објасним... Има нешто у обојици што вам је заједничко и што се одма голим оком може видети!... Да ми наставимо са вечером?
- ГОСТ: Изволите, седите.
- СОБАРИЦА: Фала лепо.
(Седне)
- ГОСТ: Послужите се.
- СОБАРИЦА: Оћу, фала.
(Узме залoџај, једе)
Врло сте љубазни и лепо васпитани, а то ценим.
- ГОСТ: Шта каже?
- СОБАРИЦА: Мислите на новог госта?
- ГОСТ: Је ли нешто рекао?
- СОБАРИЦА: Ништа нарочито. Осим онога што је у овим приликама уобичајено. Није чак ни вечеру наручио. Понудила сам му је, ал је одбио, има, каже, неколико сендвича. Бајатих. Ал ће их, свеједно, појести. И он је, ко и ви, у беспарици. Можда и већој од вас. Некад смо, кад је овај хотел радио пуном паром, такве госте називали слепцима.
(Пауза)
Уосталом, нису нам ни долазили.
(Пауза)
Бајати сендвичи... Ко зна од кад их носи, мора да су се усмрдели.
- Пауза. Обоје једу. Гост њо ради безвољно, сваки час дижући главу на собаричу која је сва обузеџа јелом.*
- СОБАРИЦА: (Пуним усћима)
Ту је он.
- ГОСТ: Где?
- СОБАРИЦА: У соби до вас.
- ГОСТ: Није, ваљда?

СОБАРИЦА: Јесте! Тражио је баш њу. Близу сте, па ако зажелите да се упознате...

ГОСТ: Не желим!

СОБАРИЦА: Ма, шта је са вама, шта се одма узбуђујете...? Ја ћу ову флашу, ипак, да отворим.

ГОСТ: Отворите је, ваша воља. Ви сте је и донели.

СОБАРИЦА: Неће вам сметати ако попијем чашу вина?

ГОСТ: Зашто би ми сметало! Попијте и две!

СОБАРИЦА (*Оћварајући флашу*)

И то што кажете. Мада мушкарцима, у принципу, смета кад жене пију. Мој бивши то никако није волео, па у друштву нисам смела ништа од алкохола ни да помиришем. Нисам смела ни да помислим на њега. Све сам тајно, кад он не види, пијуцкала. И добро пазила да ме не осети, иначе су следиле батине.

ГОСТ: Тукао вас?

СОБАРИЦА: Него шта! Ко злотворку!

Гост је ућићино љеда, као да јој не верује.

СОБАРИЦА: Ал смо се зато после тога највише волели. Баш онако, страшно... просто смо кидисали једно на друго. (*Наћунила је чашу, ћодићне је*)
Живели.

ГОСТ: Живели.

Собарица оћићије, ћа се засмејући.

ГОСТ: Шта вам је?

СОБАРИЦА: Ма, ништа, нема везе. Није то за вас, имате фине уши.

ГОСТ: Реците ми.

СОБАРИЦА: Е, па, кад баш оћете!... Понекад сам једва чекала да ме одалами! Онако: мушки, по пропису, да ми све сева пред очима!

ГОСТ: Због чега?

СОБАРИЦА: Па због тога да бисмо се после страсније волели! То нам је просто био као неки обред! Ко предигра! (*Оћићије*)

А он нашо другу. Ђубре једно!... Ви заиста нећете једну чашу?

- ГОСТ: Па, жено божија, већ сам вам рекао да не пијем!
- СОБАРИЦА: Немојте одма да се љутите.
- ГОСТ: Не љутим се!
- СОБАРИЦА: Љутите се, нисам gluва! Не бисте иначе викали на мене!
- ГОСТ: Не пијем и тачка! Немојте да ме нудите!
- СОБАРИЦА: И нећу!
(Пауза. Оџијје. Једе. Неиџо је чула ња ѡрекине да жваће)
- ГОСТ: Шта вам је сад?
- СОБАРИЦА: Ђутите, молим вас.
Госџи љуџи, и он ослушкује.
- СОБАРИЦА: То је он.
- ГОСТ: Ја ништа не чујем.
- СОБАРИЦА: Тамо је, у својој соби. Хоџа по њој. Мора да је нешто нервозан. Како сте дошли одозџо кад немате кола, а аутобуси до хотела не раде?
- ГОСТ: Пешачио сам.
- СОБАРИЦА: Па доџде, брат брату, има десет километара!
- ГОСТ: Нисам имао другоџо изџора.
- СОБАРИЦА: И он је пешачио.
(Једе. Отпије још један гутљај вина)
Виџела сам то по његоџим џипелама. Прашњаве су.
(Пауза)
Клаџим да ће их обрисати пешкиром!
- ГОСТ: Мислите?
- СОБАРИЦА: Знам такве.
(Пауза)
Желите ли да ноћас останем овџе?
- ГОСТ: Где?
- СОБАРИЦА: Па у вашој соби, џовече! Са вама!... Осећате ли се способним за то?
(Госџи љуџи)
Слободно ми кажите.
- ГОСТ: Мислите?...

СОБАРИЦА: Мислим, брате, оно што и ви! Можда се више никада нећемо видети, ви ћете отићи, ја ћу остати да чамим овде још пар година, до пензије... Биће то лепа успомена и мени и вама. Неочекивани сусрет, ноћ љубави и страсти... Сад сте мало одспавали, одморили се...

ГОСТ: Нисам за такве ствари још спреман.

СОБАРИЦА: Нисте?

ГОСТ: Нисам.

СОБАРИЦА: Да покушамо.

(Госић ћуић)

Па и ако оманемо... То нас неће ништа коштати... неће свет пропасти...

(Он ћуић)

Неуспеха је било и раније... Нисмо у тим годинама да бисмо то толико трагично узели.

ГОСТ: Пустите. Можда неком другом приликом.

СОБАРИЦА *(Уздахне)*

Добро. Само сам питала. По други пут од како сте дошли.

ГОСТ: Жао ми је.

СОБАРИЦА: Ма, није важно. Није ми први пут да добијем корпу.

ГОСТ: Не осећам никакву потребу за женом. Већ месецима. Од како је то са мном почело. Као да и нисам мушко.

СОБАРИЦА: Човече, апсолутно вас разумем, немојте да се правдате!

ГОСТ: Не правдам се, само покушавам да вам објасним.

СОБАРИЦА: Немојте да се трудите, све ми је и без тога јасно. Ни мени, после развода, дуго није било ни до чега. Ал последњих месеци... све сам жељнија љубави... понекад ме та жеља излуђује.

(Пауза)

Има и пиштољ.

ГОСТ: Ко?

СОБАРИЦА: Па онај у оној тамо соби! Видела сам: носи га под пазухом, ко у филмовима. Шта ће му пиштољ? Никад у људе који носе оружје нисам имала поверења. Кад га већ носе, они ће га и употребити, не служи то за украс. Ви не носите оружје?

ГОСТ: Никад га нисам носио. Никад га нисам ни имао...

СОБАРИЦА: *(Прекине ља)*
Ђутите.

ГОСТ: Шта вам је опет?

СОБАРИЦА: Тихо, тихо.

Госић ћуиши, собарица ослушкује према враишима. То истио учини и љосић.

СОБАРИЦА: Ту је, пред вашим вратима.

ГОСТ: Шта ће ту?

СОБАРИЦА: Откуд ја знам. Питајте њега, не мене.

ГОСТ: *(Полако усйане, на његовом се лицу све уочљивије љоказује сйрах)*
Не познајем га... не знам зашто би пред мојим вратима...

СОБАРИЦА: Можда жели да се упозна са вама!

На враишима се зачује куцање. Њих двоје ћуишке љледају у враиша која се сасвим сйоро ойворе и у собу крочи Незнанац. Око љедесейћ љодина, у изношеном оделу, љрилично ороноу, уморан.

НЕЗНАНАЦ: Добро вече.

СОБАРИЦА: Изволите, придружите нам се. Седите на моје место, ја сам већ вечерала, а остало је довољно и за вас. Ако вам се не гади, послужите се мојим прибором.

НЕЗНАНАЦ: *(Уйадљво се заљледа у љосића)*
Добро вече, господине.

ГОСТ: Добро вече.

СОБАРИЦА: Шта сте одлучили, оћете ли мојим прибором или да вам донесем други?

НЕЗНАНАЦ: Није потребно, вечерао сам.

СОБАРИЦА: Смазали сте оне ваше бајате сендвиче?

НЕЗНАНАЦ: Чим сам ушао у собу. Читав дан нисам ништа ставио у уста.

СОБАРИЦА: Јесте ли за чашу вина?

НЕЗНАНАЦ: Не пијем.

СОБАРИЦА: Ни ви?

НЕЗНАНАЦ: Никад нисам пио.

СОБАРИЦА: Ни господин исто тако.

- НЕЗНАНАЦ: *(Госћу)*
 Је ли истина?
- ГОСТ: Алкохол ми не прија. Нисам га окусио има већ неколико година.
- НЕЗНАНАЦ: То нам је заједничко.
(Собарици)
 Можете да идете.
- СОБАРИЦА: Како то мислите?
- НЕЗНАНАЦ: Господин и ја бисмо желели да останемо сами!
- СОБАРИЦА: Ви се познајете?
- НЕЗНАНАЦ: Одавно. Али то се вас савршено не тиче.
- СОБАРИЦА: Могла сам то и да претпоставим. Кад сте већ такорећи заједно стигли у овај хотел.
(Узима њослужавник. Госћу)
 Неће вам требати?
- НЕЗНАНАЦ: Оставите.
- СОБАРИЦА: Како оћете... Мени је свеједно... Уосталом, ако господин ноћас огладни... Оно што остане могу и ујутру да однесем.
(На вратиима је)
 Е, па...
(Госћ и незнанац ћуше, само је зледају и чекају да оде)
 Мислим, ако вам нешто затреба... Ја сам ту, само ме позовите... Имам доле телевизор, ал не ради, у квару је, управник је још пре неколико месеци обећо да ће позвати мајстора. Знате ли кад ће то заиста учинити?
- НЕЗНАНАЦ: Знам.
- СОБАРИЦА: Кад?
- НЕЗНАНАЦ: Никад.
- СОБАРИЦА: Тачно. Ви сте неки генијалац.
- НЕЗНАНАЦ: Лаку ноћ.
- СОБАРИЦА: Лаку ноћ. Ујутру ћемо се договорити шта да вам спремим за доручак. Има брашна, јаја, мармеладе, сланине у замрзивачу...
(Њих двојица је ојей зледају и чекају да оде. Њој поглед падне на незнанчеве цицеле)
 Цицеле вам више нису прашњавае. Чиме сте их обрисали, пешкиром?

НЕЗНАНАЦ: Зар је то важно?

СОБАРИЦА: Па и није. Некад су то чинили и много отменији гости од вас.

(Пауза)

Па, ето, кад је већ тако онда ми заиста ништа друго не преостаје него да одем... Надам се да нисте педери који се гањају... У овом хотелу их никад нисмо трепели... Знам да вам ништа неће значити ако вам кажем да сам разочарана. Обојцом! Лаку ноћ.

(Оде)

Незнанац ујорно зуре у џосџа, али овај избеђава џољед. Незнанац најзад оде до враџа, закључа их, кључ извади из браве и џурне џа себи у џеџ.

ГОСТ: Та вам предострожност није неопходна.

НЕЗНАНАЦ: Никад се не зна.

ГОСТ: Немам где да побегнем.

НЕЗНАНАЦ: Много пута се и мени тако учинило, па сте ми, ипак, измигољили.

(Седне, џокаже на јело)

Вреди ли нешто?

ГОСТ: Не знам, изгубио сам сваки осећај за храну.

НЕЗНАНАЦ: А ја сам покварио стомак ждерићи оне бајате сендвиче. Али, немам куд од њих, они су ми најјефтинији, утолико пре што их сам правим. Могу ли?

ГОСТ: Само изволите.

НЕЗНАНАЦ: *(Једе оно шџо је на џослужавнику)*

Добро је.

(Једе)

Изврсно.

(Једе)

Мени је, у ствари, после свега, све укусно...

Наједном скочи, џодигне Госџову џорбу на креветџ, оџвори је. Вади из ње оно шџо је у њој: џџамау, џрибор за бријање..

ГОСТ: Нема ту ничег занимљивог за вас.

НЕЗНАНАЦ: Опрезност никад није за бацање.

(Пауза)

Опрезност је, уосталом, део мог посла.

(Врађа ствари у џорбу, заџвори је и враџи на џод)

Многе су моје колеге своју неопрезност скупо платиле. Подигните руке.

(Госӣ њодиџне руке, незнанац̄ ља њӣйка ѡроверавајући да ли је наоружан)

У реду је, сад смо обоје мирни. Наше жртве се обично понашају као беспомоћне овчице, али понекад, у часовима очајања и безизлаза, могу да буду врло опасне.

(Седне у фоѡтељу, оѡеѡ ѡкаже на ѡслужавник)
Ви заиста више нећете?

ГОСТ: Не, вечерао сам.

НЕЗНАНАЦ: И ја, али штета је да се оваква храна баци.
(Насѡави да једе)

ГОСТ: *(Неко време ља љледа, ѡа)*
Сад смо ту.

НЕЗНАНАЦ: Да, ту смо. Коначно. Није вам се исплатило да овај сусрет толико одлажете.
(Пауза)

Читавих шест месеци. Ни мени ни вама се није исплатило.

(Пауза)

Због чега сте толико мучили и себе и мене?

ГОСТ: У питању је живот! Мој!

НЕЗНАНАЦ: Знали сте да ћу вас, кад-тад, ипак стићи!

ГОСТ: Надао сам се да ћу успети да вам побегнем.

НЕЗНАНАЦ: То се још није догодило. Ни мени ни мојим колегама.

ГОСТ: Свеједно, ипак сам на добитку.

НЕЗНАНАЦ: Каквом добитку?

ГОСТ: Бар сам шест месеци дуже живео!

НЕЗНАНАЦ: Мислите да је то неки добитак?

ГОСТ: Ви мислите да није?

НЕЗНАНАЦ: У таквим условима? Непрекидно бежећи и страхујући? Без сна, без секунде мира! Није то никакав живот! Нема ту никаквог добитка, пријатељу мој!

ГОСТ: Нисмо ми никакви пријатељи!

НЕЗНАНАЦ: Нисмо, то је истина. Али, нисмо ни непријатељи.
(Усѡане, ѡође ѡо соби. Наѡрави круџ око љосѡа)
Ако мислите да вас мрзим, грдно се варате. Никад ни једну своју жртву нисам мрзео! Напротив, ако је и било неког осећања онда се оно може назвати љубављу.

- ГОСТ: Љубав!?! Немојте да ме засмејавате, човече!
- НЕЗНАНАЦ: Ви то не разумете.
- ГОСТ: Је ли?
- НЕЗНАНАЦ: Никада то нећете разумети. Мада ћу покушати да вам објасним.
- ГОСТ: Шта да ми објасните?
- НЕЗНАНАЦ: Све то са мојим осећањима. Можда и није у питању љубав, али поштовање јесте! Ја вас поштујем, господине! Као своју жртву! Као онога од кога на неки начин зависим!
- ГОСТ: Ви од мене зависите?
- НЕЗНАНАЦ: Не само ја! Моја жена такође! Да не говорим о наше четворо деце коју треба нахранити и обући. Да није вас, они не би имали шта да једу, а камоли обуку. Разумете?
- ГОСТ: Не разумем.
- НЕЗНАНАЦ: Трудим се да говорим најједноставнијим језиком. Шта, заправо, не разумете?
- ГОСТ: Зашто не промените посао?
- НЕЗНАНАЦ: Друго ништа не умем да радим. Са овим сам почео, са тим ћу и завршити. Добро га обављам, некад сам у њему био најбољи, сад сам већ у годинама, али сам, свеједно, још увек добар! Поготово кад узмете у обзир да је конкуренција све већа.
- ГОСТ: Каква конкуренција?
- НЕЗНАНАЦ: Професионалне убице се из дана у дан множе као печурке после кише. Некад нас је било само неколицина, а сада је то једна од најтраженијих професија. Непрекидно пристижу све млађи и способнији кадрови. Нове генерације се, веровали или не, још у основној школи опредељују за ово занимање. Шта ћете, воле деца крв... А тржиште је све мање. Толико да су цене пале на најниже гране, скоро понижавајуће. Знате ли колико вреди ваша глава?
- ГОСТ: Колико?
- НЕЗНАНАЦ: Разочарали бисте се кад бисте чули колико за вашу главу плаћа онај који ју је наручио.

ГОСТ: Можете ли од тих пара са својом породицом да живите бар неколико година?

НЕЗНАНАЦ: Које године, шта је са вама? Ни неколико месеци, драги мој господине! А кад вратим дугове ни неколико недеља!

Пауза. Тишина.

ГОСТ: Тако сам јефтин?

НЕЗНАНАЦ: Ни други нису ништа скупљи. Ако то може да вас утеши. Али, и поред тога, морам да вас поштујем. Да није вас ни ту сићу не бих могао да зарадим.

(Пауза)

А кад узмете у обзир да ми измичете већ пола године, да сам око тога имао приличне трошкове... Које ми наручилац не признаје, сматра мојом грешком што сам то допустио... Бојим се да није вредело труда.

ГОСТ: Па због чега сте се онда трудили, зашто нисте одустали?

НЕЗНАНАЦ: Нешто пара жени и деци ипак морам да однесем! Чекају на њих! Више на њих, него на мене! А и у очима колега морам да одржим углед. Па, ако баш хоћете, и у сопственим! Шта би ми преостало после одустајања? Ништа сем самоубиства. Одакле наручиоцу да вратим предујем који сам добио од њега?

(Пауза)

Зар да за собом оставим дугове? То ми жена и деца, с правом, никада не би опростили.

ГОСТ: Сад ми реците ко то и због чега жели да ме убијете? Ко је наручио моју смрт?

НЕЗНАНАЦ: То заиста не знам. Мени се човек јави, наручи посао, договоримо се за цену, затим ми он пошаље аванс. Већ се тридесет година бавим овом професијом, а са онима који ме плаћају никад се нисам срео нити упознао. То су основна правила овог посла. Тако смо обојица обезбеђени од нежељених последица.

ГОСТ: Никад ми није пало на памет да ћу и ово доживети... да ћу месецима бежати од једног професионалног убице... Па ја сам обичан службеник! Ко би имао разлога мене да убије? Ко ме сам се толико замерио?... Слушајте, да није у питању нека грешка?

НЕЗНАНАЦ: Такве ствари су искључене! Тако нешто се никоме од нас није десило!

ГОСТ: Можда сте заиста толико време утрошили на погрешну личност? Можда сте ме заменили!

НЕЗНАНАЦ: Ни говора!
(Из унуџрашињеџ џеџа сакоа извади две фоџоџрафије)
Погледајте.

ГОСТ: Шта је то?

НЕЗНАНАЦ: Само обичне фотографије. Погледајте.

Госџ узима фоџоџрафије, џледа их.

НЕЗНАНАЦ: (Прсџом џокаже на једну)
То сте ви, зар не? На улици, међу пролазницима.
Јесте ли то ви или нисте?

ГОСТ: Ја сам.

НЕЗНАНАЦ: Ако сумњате, онда погледајте и другу. Ту сте издвојени, у крупном плану.

Госџ зуре у фоџоџрафију.

НЕЗНАНАЦ: Ту нема никакве грешке, зар не?

ГОСТ: Нема.

НЕЗНАНАЦ: (Узме фоџоџрафије, враћа их у џеџ)
Човече, па какав бих ја то био професионалац кад бих убио погрешну особу? Па моја би каријера била заувек запечаћена, такве ствари се не праштају! Ко би после тога рачунао на мене? Колеге би ме презреле, а наручиоци ми окренули леђа. Нико се од нас тиме не игра.

ГОСТ: Ко је онда?... Зашто?... Ко ме сам ја сметао?... Радио сам свој службенички посао двадесет година, никад се ни са ким нисам закачио... Никоме ништа не дугујем, нико мени не дугује.

НЕЗНАНАЦ: Данас се не зна ко и због чега жели да заувек нестане.

(Пауза)

Наравно, нас се то не тиче, ми у такве ствари не улазимо, куд бисмо иначе стигли.

(Пауза)

Уосталом, кад добро размислите, има разлога да и најбољи буду убијени.

- ГОСТ: Каквих разлога? Ако су већ најбољи!
- НЕЗНАНАЦ: Баш зато што су најбољи, зар то није довољно добар разлог?
(Пауза)
Можда сте се некоме, и не знајући, замерили. Можда неко од ваших колега жели да напредује у служби, а верује да сте му ви на путу.
(Гости заммиљено ћуши)
Можда сте у комшилуку сасвим безазлено погледали неку жену. Њен љубоморни муж је то уочио и одмах свашта помислио.
(Гости ћуши)
На крају крајева, некоме се, једноставно, не допада ваша фаца, не жели више да је види, а има довољно новца да се обрати нама.
- ГОСТ: Зар је то разлог да се човек убије?
- НЕЗНАНАЦ: Све је разлог, драги мој пријатељу. Колико сте пута непознатом човеку пожелели смрт само зато што вас је у препуном аутобусу случајно нагазио или мунуо лактом међу ребра? Разлика између вас и оног ко је наручио убиство је у томе што је он имао одлучности и упорности да ме пронађе. Наравно, и пара да ме плати. Па није се случајно намножило толико професионалних убица! Не множе се они сами, њих стварају они који на тај начин желе да се ослободе својих ближњих. Ви једни друге таманите, ми смо ту само егзекутори, ништа више. Нећете ми рећи да су целати криви што су њихове жртве осуђене на смрт?
- ГОСТ: Тиме се тешите? Правдате самога себе што се бавите таквим занатом?
- НЕЗНАНАЦ: Немам ја потребе да се правдам: нека се, пријатељу, тиме теше они који нас плаћају.
- ГОСТ: А савест?
- НЕЗНАНАЦ: За то се такође обратите њима, а не мени. Мада сте, бојим се, сувише закаснили, крај вам се неумитно приближава.
- Нејријайна шишина. Дуға пауза.*
- НЕЗНАНАЦ: (Сејно)
Најбољег платишу сам имао у једном господину који је наручивао убиства само зато да би на земљи било

мање гамади... Ту је, наравно, мислио на људе... То ми је, на моје инсистирање, признао тек након педесетак телефонских разговора. Сваком се убиству радовао као мало дете. Три године сам радио за њега.

ГОСТ: Због чега сте прекинули са том величанственом сарадњом?

НЕЗНАНАЦ: Једнога дана ми је послао своју фотографију и цело хонорар.

ГОСТ: Наручио је сопствено убиство?

НЕЗНАНАЦ: И себе је држао за гамад.

ГОСТ: Убили сте га?

НЕЗНАНАЦ: Наравно. То бих му, да је пожелео, учинио и гратис, толико је, после три године, заслужио. Никада га нећу заборавити. А нисам му ни лице видео, тражио је да му пуцам у леђа.

Тишина. Пауза.

ГОСТ: Волео бих да, и поред свега, знам ко је то пожелео моју смрт. И због чега. Толико да бих чак и платио за њу.

(Незнанац ћути)

Волео бих да му погледам у очи...

НЕЗНАНАЦ: Колико сам из неколико телефонских разговора са њим могао да закључим, то је један од оних који сатима стоји на прозору и буљи у пролазнике. Међу онима које је сваког дана виђао били сте и ви.

ГОСТ: И?

НЕЗНАНАЦ: Најмање сте му се ви допали. Не жели више да вас виђа. Фотографисао вас је, а фотографије ми послао заједно са капаром.

ГОСТ: Па то је бесмислено.

НЕЗНАНАЦ: Знам. Али, захваљујући тој бесмислености ја ћу нешто зарадити. Уосталом, и није толико бесмислено колико се на први поглед чини. Другачије није могао да вас спречи да пролазите туда, да вас је за то замолио ви бисте мислили да је луд и као таквог га одбили.

ГОСТ: Нисте ми рекли колико вреди мој живот... ако бих вам понудио више новца...?

НЕЗНАНАЦ: За шта?

ГОСТ: Да ви убијете њега!

НЕЗНАНАЦ: Кога?

ГОСТ: Оног ко је наручио моју смрт.

НЕЗНАНАЦ: Како кад га не познајем?... Морали бисте ми дати нешто унапред, а ви сте без динара. А онда и основне податке о њему и његову фотографију, а ви, као и ја, не знате ко је у питању. Бојим се да сте закаснили.

(Госћ хуиш)

Чак и да га знате, тако нешто не би долазило у обзир.

ГОСТ: Због чега?

НЕЗНАНАЦ: То је питање части. И професионалног кодекса. Увек је у предности онај који је први затражио моју услугу. Ако смо се већ договорили, онда ту новац који нудите, ма колико га имали, не игра никакву улогу.

Неко у ходнику ѿришичне кваку, ѿоћом закуца. Незнанац оде до враџа, извади ѿшишћољ. Куцање.

НЕЗНАНАЦ: Ко је?

СОБАРИЦА: *(Off)*

Па ја сам, ко би други био, шта се сад и ви правите наивни?

НЕЗНАНАЦ: Шта хоћете?

СОБАРИЦА: *(Off)*

Прво ми отворите!

Незнанац враџи ѿшишћољ у фуѿролу, узме кључ из цеѿа, оѿкључа враџа, оѿвори их и собарица закорачи у собу.

СОБАРИЦА: Побогу, шта се закључавате?... Чега се бојите?... Два мушкарца!... Не изгледате ми баш моћно, ал ваљда бисте једног успели да савладате! Па овде, сем нас троје, нема ни живе душе!

Госћ и Незнанац хуѿе, само је гледају.

СОБАРИЦА: Ама, људи, јел се ви то изистински плашите некога?

(Госћ и незнанац хуѿе)

Можда мене?

(Они хуѿе)

И ја без везе питам, ко би се још мене плашио.

НЕЗНАНАЦ: Шта желите, госпођо?

СОБАРИЦА: Ништа. Зар вам личим на некога ко нешто жели?

НЕЗНАНАЦ: Па шта онда тражите овде?

СОБАРИЦА: Како шта?... Па звали сте ме, човече!

НЕЗНАНАЦ: Ко вас је звао?

СОБАРИЦА: Па ви! Или господин, шта ја знам.

НЕЗНАНАЦ: Нико вас није звао.

СОБАРИЦА: Ма, неће бити?
(*Окрене се зосију*)
Нисте ме звали?

ГОСТ: Нисам!

СОБАРИЦА: Ал ја сам чула?
(*Они је ћуике зледају*)
Лепо сам чула своје име и позив да дођем горе!

НЕЗНАНАЦ: Како сте могли да чујете своје име кад га ми не знамо? Нисте нам га ни рекли. Ја га не знам!
(*Госију*)
Можда ви, господине, знате како се ова дама зове?

Госи одмахне злавом.

НЕЗНАНАЦ: (*Собарици*)
Нисте нам га, као што и сами знате, ни казали. Је ли тако?

СОБАРИЦА: Биће да је тако.

НЕЗНАНАЦ: Онда?

СОБАРИЦА: Мора да ми се само учинило.

НЕЗНАНАЦ: Је ли вам се то и раније дешавало?

СОБАРИЦА: Нешто се не сећам.

НЕЗНАНАЦ: У реду је, желели сте друштво, ова самоћа вас већ дуго убија, али то, госпођо, није разлог да нас узнемиравате! И обмањујете! Сад је све јасно, па можете да идете.

СОБАРИЦА: Тачно. Сад је све јасно. То се мени само учинило... Или сам пожелела да дођем и поседим са вама... Са два мушкарца у једној од многобројних соба опустелог хотела.

(*Гледа час у Незнаница, час у Госија. Они ћуије*)

А можда би било занимљиво?

(*Незнаницу*)

Шта ви о томе, господине, мислите?

НЕЗНАНАЦ: О чему!?

СОБАРИЦА: О тој мојој идеји.

НЕЗНАНАЦ: Каква ваша идеја!?

СОБАРИЦА: Мислим на вас двојицу и мене... у овој соби... Надам се да та моја помисао није перверзна?

НЕЗНАНАЦ: Није!

СОБАРИЦА: Па ако није... мислим...

НЕЗНАНАЦ: Сулуда је!

СОБАРИЦА: Зашто сулуда?... Баш би било лепо... Мада у томе немам никаквог искуства...

НЕЗНАНАЦ: Можете да идете.

СОБАРИЦА: Наравно да могу, што да не могу.
(*Уишћино се загледа у ѓосџа*)

ГОСТ: Идите. Покушајте да заспите, већ је касно. Ми ћемо се трудити да вас не будимо, али ако затреба...

СОБАРИЦА: Само отворите врата и позовите.

ГОСТ: Знам.

СОБАРИЦА: Немојте да се љутите, ал мени се све више чини да сте вас двојица ипак...

НЕЗНАНАЦ: (*Скоро викне*)
Нисмо!

СОБАРИЦА: Шта нисте?

НЕЗНАНАЦ: Нисмо педери! Само пословни партнери! Разумете!?

СОБАРИЦА: Добро, шта се одма љутите ако сте чисти, шта ми се ту дерњате!... Лаку ноћ. Обојици.

Незнанац и ѓосџ јој не оишћоздраве. Она сачека неколико тиренуџака, џа без журбе изиђе. Незнанац за њом закључа вратиа, кључ ѓурне у цеј.

НЕЗНАНАЦ: (*Окрене се ѓосџу, рашири руке*)
Која је то будала.

ГОСТ: Само је жељна друштва.

НЕЗНАНАЦ: Сви смо ми жељни друштва, али смо, и поред тога, све усамљенији. Као да нас под старе дане стиже нека казна због младости коју смо улудо проћердали.

(*Пауза*)

Нисам проћердао само младост, већ и новац. Некад је

овај мој посао био добро плаћен, од једног се убиства могло живети удобно пар година. Просто главу нисам могао да дигнем од посла, често сам се крио од потенцијалних муштерија, одбијао наруџбине правдајући се заузетомшћу или одсутношћу.

ГОСТ: Шта сте учинили са толиким новцем?

НЕЗНАНАЦ: Трошио га на провод и лудирање. Касније ми се придружила и супруга, па смо заједно немилице разбацивали... Сад знам шта је требало да радим, али је прекасно, још мало па ћу спасти на просјачки штап.

(Пауза)

Кад су ми неке колеге саветовале да пазим шта радим, ја сам им се смејао...

ГОСТ: Супруга зна чиме се бавите?

НЕЗНАНАЦ: Зашто не би знала?

ГОСТ: А деца?

НЕЗНАНАЦ: И она знају.

ГОСТ: Како реагују?

НЕЗНАНАЦ: Њих, пријатељу, не занима какав је посао у питању, њих само занимају новац и лагодан живот. Што га више има, то су задовољнији. Они би, ако баш хоћете да знате, били најсрећнији да ја сваког дана имам бар по два случаја. Глатко би допустили да потаманим читав свет како би они могли да задовоље своје прохтеве.

ГОСТ: Већ је касно.

НЕЗНАНАЦ: Хоћете да кажете да сам се непотребно распричао, зар не? Ви сте прва жртва са којом сам проговорио. Пре вас их је било на десетине, ни са једном нисам изменио ни једну једину реч, нисам чак дозвољавао ни да ме виде.

Телефон ојџић зазвони. Незнацац и гост равнодушно љедају у њеџа.

ГОСТ: То није за мене.

НЕЗНАНАЦ: Знам.

ГОСТ: Нико од мојих не зна да сам овде.

НЕЗНАНАЦ: Знам.

ГОСТ: Ви сте телефонирали пре неколико сати?

НЕЗНАНАЦ: Само сам хтео да проверим јесте ли стигли.

Телефон звони.

ГОСТ: Можда неко вас тражи?

НЕЗНАНАЦ: Мене.

ГОСТ: Па јавите се.

НЕЗНАНАЦ: Нека мало и он чека. Дојадило ми је да сваки час скачем у страху да се не наљути и откаже ми.

Телефон звони.

ГОСТ: То је тај који је наручио моје убиство?

НЕЗНАНАЦ: Тај.

ГОСТ: Да попричам ја са њим?

НЕЗНАНАЦ: Нема сврхе. Он вас не познаје. Он само жели, ако сам га добро схватио, да се ви, одлазећи на посао и враћајући се кући, никад више не појавите под његовим прозором. Уосталом, чак и да га убедите да се предомисли, не могу ја да одустанем, узео сам за вас капару, а остатак новца ми је неопходан.

(Подигне слушалицу)

Молим?... Да, господине, то сам ја. Све је у реду, у хотелу смо, у истој соби, управо га, док разговарам са вама, гледам и спремам се да то учиним. Тип је сасвим безазлен и не знам што сте се толико наврзли на њега. Ако мене питате за мишљење... Наравно, то ме се савршено не тиче, у праву сте.

(Пауза)

Одмах ћу то учинити, господине, чим завршимо разговор и спустим слушалицу. Ви ми, већ сутра ујутру, пошаљите остатак хонорара.

(Пауза)

Знам, знам да ме никад више нећете унајмити. Чак шта више, знам да то нисам ни заслужио. Нисам се у овом случају прославио и то је само заслужена казна... Немојте да вичете на мене.

(Пауза)

Ваш револт је оправдан, шест месеци је сувише дуг период за таквог човека, али то није разлог да ме псујете... Свеједно, ако вам једном опет затреbam и ако будете у стању да ово заборавите, назовите ме, радо ћу вам бити на услузи... Збогом, господине.

(Разочарано сјусџи слушалицу)

- ГОСТ: Испсовао вас?
- НЕЗНАНАЦ: На пасја уста.
- ГОСТ: Нисте смели да му вратите истом мером?
- НЕЗНАНАЦ: Нисам. Он ће мени можда затребати, ја њему нећу никад, увек ће наћи млађег.
(Пауза)
И бољег. За исте паре.
- ГОСТ: Није лако бити ни професионални убица?
- НЕЗНАНАЦ: Одавно. Уосталом, о томе сам вам нешто већ говорио.
- ГОСТ: Кад ћете ме убити?
- НЕЗНАНАЦ: Учинићу то ујутру. Кад се испavam, а пре но што пођем одавде. Не подносим лешеве у својој близини.
(Свуче сако и њажљиво га пребаци преко друге фотеље)
- ГОСТ: (Покаже на никловану дршку незнанчевог пиштоља)
Имате добро оружје.
- НЕЗНАНАЦ: Најбоље. Увек сам имао најбоље. То ми је алат, од њега живим и ту никад нисам штедео.
(Извади га из фуџроле, с љубављу га држи на длану)
Било је и других пиштоља, карабина, снајпера са специјалним нишанима, али ово је нешто посебно...
- ГОСТ: Колико сте људи њиме убили?
- НЕЗНАНАЦ: Пуно.
- ГОСТ: Шта то значи: пуно?
- НЕЗНАНАЦ: Нисам водио евиденцију.
(Пауза)
И никад ме није издао. Прецизан је, метак се не заглављује у цеви, не тражи посебну негу. Имам за њега и пригушивач, али га ретко користим, тек ако посао обављам на улици, у сред бела дана, међу људима. Мада такве ствари углавном избегавам, волим да чујем пуцањ, из њега то звучи као музика,...
Кад бих се једнога дана одлучио на самоубиство то бих само њиме учинио. Или кад би неко добио наруџбину да мене убије замолио бих га да то обави мојим пиштољем. Мада прави професионалац на тако нешто не би пристао, сви ми имамо алат који посебно волимо и поштујемо. И избегавамо да га, сем ако смо

- баш приморани, мењамо.
(Враћти њишићољ у фуџролу, оде до креветџа, замишљено седне)
 Син ће ми за неки дан напунити осамнаест година.
- ГОСТ: *(Ѓуџи, чека да он настџави, џа џошићо незнанац џуџи)*
 Шта је са њим?
(Незнанац џуџи)
 Мислим на вашег сина?
(Незнанац џуџи)
 Нешто није у реду?
- НЕЗНАНАЦ: Инвалид је од рођења... Живи у колицима... А обожава оружје, већ годинама сања о томе да ме наследи... Какав цинизам.
- ГОСТ: А остала деца?
- НЕЗНАНАЦ: Ѓерке. О њима углавном жена води рачуна... Знате ли шта ми је пре неколико дана, кад сам им се јавио, рекао?
(Пауза)
 Ѓале, каже, пошто сам овакав какав јесам, могао бих да ти будем секретар. Да седим поред телефона и примам позиве за тебе. Да записујем имена твојих жртава, одређујем време егзекуције и обавештавам муштерије да је наручени посао обављен. Знате ли шта сам му одговорио?
- ГОСТ: Шта?
- НЕЗНАНАЦ: Да је то одлична идеја! Такоређи генијална!
- ГОСТ: Па и није тако лоше. Младић би се нечим упустио, не би мислио на своју несређу...
- НЕЗНАНАЦ: Идеја је одвратна, пријатељу!
- ГОСТ: Због чега?
- НЕЗНАНАЦ: Па због тога што сте ми ви последњи! Себе нисте спасили, а мене сте, тврдоглаво бежећи и измичући, уништили! Ко ће ме, кад чује да сам једног безопасног службеника гањао читавих шест месеци, опет ангажовати? Нико! То је исто као кад бисте лошег водоинсталера, оног који вам је у кући направио поплаву, поново позвали да вам нешто поправља.
(Ѓуџи сџиснуџих усана, разочарано самоме себи клима)

ГОСТ: Можда би било добро да се једно време повучете, док се све то заборави?

НЕЗНАНАЦ: Заборавиће то, ал ће заборавити и мене. Заувек. Неће проћи ни пар недеља, а нико се више неће сетити ни да постојим.
(*Онако обучен ојружи се по кревету. Извади шишћољ из фућроле и сћави га под јасћук*)
Немојте ништа да покушавате.

ГОСТ: Шта да не покушавам?

НЕЗНАНАЦ: Не трудите се да га извучете, то вам неће поћи за руком, убићу вас пре но што додирнете јастук. Кључ од собе је код мене, а ако покушате да скочите са прозора погинућете, трећи спрат је сувише висок за вас. Ви ћете настрадати, а ја ћу остати без зараде. Пући ће и брука: професионалац коме је жртва испред носа скочила кроз прозор.

ГОСТ: Намеравате да спавате?

НЕЗНАНАЦ: Желим да будем одморан и испаван кад вам то учиним. Желим да и ви будете одморни и испавани. Седите у ту тамо фотелју и покушајте да заспите.
(Гост оклева)
Учините како сам вам рекао.

ГОСТ: (*Оде до фотелје*)
Мислите на ову?

НЕЗНАНАЦ: Ону другу. Да будете што даље од мене.
(*Гост оде до друге фотелје, седне*)
Обојца смо жељни сна.

ГОСТ: Да искључим светло?

НЕЗНАНАЦ: Мени не смета, а вама?

ГОСТ: Ни мени.

НЕЗНАНАЦ: Онда га оставите тако.

Тишина. Обојца покушавају да сћавају.

НЕЗНАНАЦ: Заиста сам уморан, пријатељу.
(*Гост ћути*)

Од јурњаве за вама, од тог мог посла којим, својом кривицом, ништа нисам постигао, од породице, од тог мог несрећног сина који ми душу једе... А највише од неизвесности.

ГОСТ *(Не отиварајући очи)*
Какве неизвесности?

НЕЗНАНАЦ: Имам педесет година, а већ сутра не знам шта ће бити са мном. Чиме ћу се бавити, како ћу зарађивати за живот?

(Пауза)

Како да мојима изиђем на очи и кажем им да сам не само без новца, него и у безизлазној ситуацији?

(Пауза)

Море мојих вршњака ће се пензионисати, имаће бар за хлеб, већина мојих колега има сасвим солидну уштеђевину, на време су мислили на старост... само сам ја на белом хлебу... Пријатељу, па ја ово одело носим већ годинама, а некад сам их мењао сваког дана! Кошуља ми смрди на зној јер немам другу, ципеле се распадају.

ГОСТ: Бојим се да сте сами криви за то.

НЕЗНАНАЦ: Па ја никога и не кривим.

(Пауза)

Лаку ноћ, пријатељу.

ГОСТ: Лаку ноћ.

НЕЗНАНАЦ: Ако ујутру будете спавали нећу вас будити.

ГОСТ: Немојте.

НЕЗНАНАЦ: Најлепше је, кажу, умрети у сну.

ГОСТ: Ту причу сам већ чуо.

НЕЗНАНАЦ: Толико могу да вам учиним.

ГОСТ: Баш сам вам на томе захвалан. Сад спокојно могу да заспим.

НЕЗНАНАЦ: И треба. Никад се не зна ко је на истинском добитку: они који остају или они који заувек одлазе. Ако мене питате, све сам убеђенији да су то ови други.

Тишина.

Обојица покушавају да спавају.

Спољна се, из шуме, зачује крик сове.

3.

Дубока ноћ.

Незнанац сјава на кревету, на леђима, ѓосӣ у фоӣељи.

Госӣ се пр̄омешкољи, ња се пр̄обуди. Дуѓо, нај̄еӣо, ѓледа у незнанца који нејомочно, скоро не дишући, сјава. Искашље се, али ѓа овај не чује. Онда њолако усїане и на њрсїӣма оде до кревета. Сад ѓа ѓледа одозѓо, ња пр̄ужи руку њод јасӣук и оїрезно извади њишӣољ. Како њо учини у њему се доѓоди пр̄омена: сад је он онај у чијим је рукама незнанчев живоӣ.

ГОСТ: (Реїеїшира њишӣољ, уїери ѓа у незнанчево лице и ѓрубо)
Пробуди се!

Незнанац сјава.

ГОСТ Чујеш ли шта ти говорим!?

Незнанац сјава.

ГОСТ (Грубо ѓа њродрма)
Еј, ти! Убицо!

НЕЗНАНАЦ: (Пробуди се, али осїане сасвим равнодушан, нова сїиуација као да ѓа савршено не занима)
Успео си?... Како ти је то пошло за руком?... Мислио сам да си већа кукавица.
(Хоће да усїане, али ѓа ѓосӣ ѓурне шаком у ѓруди да осїане да лежи)
Наравно, сад је све у твојим рукама, сад си ти газда.

ГОСТ: Мајку ли ти јебем.

НЕЗНАНАЦ: Могли бисмо и без псовки, ни ја их нисам употребљавао.

ГОСТ: Мислио си да ћу чекати на своју смрт као последња будала? То си мислио, је ли?

НЕЗНАНАЦ: Сви је ми тако чекамо без обзира долази ли природним путем или насилно.

ГОСТ: (Приближи му цев њишӣоља сасвим у лице)
Шта ћемо сад?

НЕЗНАНАЦ: Ти одлучујеш.

(Пауза)

Ако већ то намераваш, онда немој да оклеваш, пуцај.

(Пауза)

Могао си то да учиниш и без ове представе, није требало да ме будиш. Зар нисмо закључили да је најлепше, ако се већ мора, умрети у сну?

ГОСТ: Онда не бих знао да је сад твој живот у мојим рукама!
(Неко му време држи цев пиштоља уз лице, па се удаљи)

Шест месеци бежим од тебе! Као пас!... Шест месеци нисам видео жену и децу, пола си ми живота узео за то време! Ко ти је дао за право да убијаш људе које не познајеш и који ти ништа нису учинили?

НЕЗНАНАЦ: То се, пријатељу, не даје, то се узима.

ГОСТ: Напустио сам посао, породицу, пријатеље! Због једног лудака чија је професија убијање људи! Колико си досад живота уништио, колико породица унесрећно? Јеси ли некад о томе размишљао?

НЕЗНАНАЦ: Никад.

ГОСТ: Морао си!

НЕЗНАНАЦ: Ти ниси убио, али јеси ли размишљао о томе колико си њих унесрећно ударајући печате, тамо у твојој канцеларији, на многе отказе?

ГОСТ: Други су о томе доносили одлуке, ја сам их само оверавао!

НЕЗНАНАЦ: Па и судбине мојих жртава су биле у туђим рукама, ја сам само са тим пиштољем оверавао одлуке које су они доносили!

ГОСТ: Јеси ли убијао и жене?

НЕЗНАНАЦ: Неколико.

ГОСТ: Шта су оне скривиле?

НЕЗНАНАЦ: Зар ја знам. Биле су неверне својим мужевима, па су они хтели да их се отарасе. Или обрнуто: мужеви су били неверни њима, па су опет желели заувек да их се ослободе.

ГОСТ: А деца?

НЕЗНАНАЦ: Каква деца?

ГОСТ: Јеси ли и њих убијао?

НЕЗНАНАЦ: Никад.

ГОСТ: Ниси за њих имао наруџбине?

НЕЗНАНАЦ: Нисам.

ГОСТ: А да си имао? Да ли би их онда убијао?

НЕЗНАНАЦ: Нисам сигуран. Нисам о томе размишљао.

ГОСТ: Би или не би?

НЕЗНАНАЦ: Вероватно бих. За добар хонорар.

ГОСТ: Које си ти ђубре.

НЕЗНАНАЦ: Деца су само мали људи, ништа више. Што пре оду са овог света, то боље за њих, неће дочекати да их испуне патња и мржња.

ГОСТ: У канцеларији су ми већ после пет дана неоправданог недоласка на посао дали отказ, жена ми је још пре неколико месеци запретила разводом ако се одмах не вратим кући! Ни сам не знам од кад не смем да окренем наш број телефона у страху да ми се нико неће јавити!

(Незнанац ћући)

Шта сам ја сад?

(Незнанац ћући)

Где да се вратим?... Како изнова да почнем да живим?... А све то због једног идиота који је сваког дана са свог прозора гледао како одлазим у канцеларију!... И једног вашљивог професионалног убице! Па, човече, зар не видиш на шта личиш!?

НЕЗНАНАЦ: Не вређај ме. Ни ја теби то нисам чинио док је тај пиштољ био у мојој руци.

ГОСТ: Јеси ли скоро стао пред огледало?

НЕЗНАНАЦ: Јесам. На жалост.

ГОСТ: И?... Шта си видео?... Кога си видео?

НЕЗНАНАЦ: Знам ја много боље од тебе шта сам и кога видео.

ГОСТ: Једног старца!... У изанђалом оделу и кошуљи са прљавом крагном!... Који смрди на зној и пешкиром чисти своје прашњаве ципеле!... Који, као и ја, пешачи десет километара од тог доле градића до тела, јер нема пара за такси! Кад си последњи пут опрао чарапе? Мора да су се распале од зноја и прљавштине!

Незнанац мирно ћући.

ГОСТ: Који једе бајате сендвиче које сам прави!...

НЕЗНАНАЦ: Пријатељу, све је то непотребно.

ГОСТ: Шта је непотребно?

НЕЗНАНАЦ: Све те твоје речи... Само губиш време. Заправо, обојица га губимо. Да сам ја са сваком својом жртвом тако причао ништа не бих стигао да обавим. Пређи на посао.

ГОСТ: Какав посао?

НЕЗНАНАЦ: Убиј ме.

ГОСТ: То за мене није посао!

НЕЗНАНАЦ: Назови га како хоћеш... посао, освета, самоодбрана... Повуци обарач, то је тако једноставно.
(*Госћ њуџи*)
Учини то два пута.

ГОСТ: Шта?

НЕЗНАНАЦ: Пошто си аматер, пуцај у мене два пута. Други пут обавезно у чело.

ГОСТ: Због чега?

НЕЗНАНАЦ: Да не преживим. Ако се то догоди, остаћу доживотни инвалид, а то не бих желео. Или ћу сасвим оздравити и опет кренути за тобом, али тада не по професионалној обавези, већ из освете, а то ће бити много горе за тебе.

Госћ му њриђе, ојейћ му цев њишићоља сасвим њриближи лицу..

НЕЗНАНАЦ: Није то тешко.

(*Пауза*)

Само потегнеш обарач.

(*Пауза*)

Оруђем за убијање се лако рукује, људи су га намерно учинили свима доступним.

(*Пауза*)

Јеси ли га репетирао?

(*Госћ заклина*)

Тиме је деведесет посто посла обављено, остало је чиста формалност.

Пауза. Госћ још држи њишићољ ујерен у незнанчево лице, а овај ља, лежећи, мирно љледа

ГОСТ: Као да једва чекаш да умреш?

(*Незнанац њуџи*)

Желиш ли да умреш?

НЕЗНАНАЦ: Не знам желим ли да умрем, али ми се нешто нарочито не живи.

ГОСТ: Ја не желим! Због тога што сам толико бежао од тебе!... Желим да живим, па макар заиста све морао да почнем испочетка!

НЕЗНАНАЦ: Живећеш. Изборио си се за то. Сам. Чему се, искрено да ти кажем, нисам надао, деловао си ми прилично килаво. Због тога сам, ваљда, био толико неопрезан и дозволио да ме ухватиш на спавању.

ГОСТ: Направио си грешку.

НЕЗНАНАЦ: Знам.

ГОСТ: Био си глуп.

НЕЗНАНАЦ: И више од тога.

ГОСТ: Сад је касно да било шта исправиш.

НЕЗНАНАЦ: Знам и то. Ако ми допустиш да седнем?... Укочио сам се у овом положају...

ГОСТ: Седи.
(Удаљи се два корака, али њишиољ остиане ујерен у незнанца)

Незнанац седне на ивицу креветџа, исправља кичму.

ГОСТ: Ни један сувишан покрет.

Незнанац се насмеје.

ГОСТ: Зашто се смејеш?

НЕЗНАНАЦ: Због тог покрета. Мислиш да је мени важно, кад већ морам да умрем и кад је мој живот у твојим рукама, хоће ли се то десити одмах или кроз пет минута?
(Госџ љуџи)

Не буди смешан. Уосталом, док год будеш оклевао бићеш све смешнији не само у мојим, већ и у сопственим очима.

ГОСТ: Нема у овоме ничег смешног! Ово је крај! Твој!

НЕЗНАНАЦ: Оклевање ће те довести у недоумицу. Почећеш да размишљаш о томе радиш ли праву ствар.

(Пауза)

Ти си сад у улози убице, а убица не сме да размишља, да осећа, да се колеба.

ГОСТ: Немој ти да ме учиш.

НЕЗНАНАЦ: Ко ће други?

ГОСТ: Имаш ли последњу жељу?

НЕЗНАНАЦ: Немој, молим те, па то су глупости из филмова. Каква последња жеља, какви ђаволи, шта је теби? Па последња жеља сваког осуђеника на смрт није да попуши цигарету, већ да живи, а знаш коме је та жеља испуњена?

(Пауза)

Уосталом, волео бих да ми на крају кажеш како си ме онда кад сам те први пут чекао на улици видео?

ГОСТ: Нисам видео тебе, видео сам твоју сенку, стајао си на сунцу са пиштољем у руци.

НЕЗНАНАЦ: Откуд си знао да баш тебе чекам?

ГОСТ: Тамо, у том тренутку, сем нас двојице, није било ни живе душе. Зато сам одмах и почео да бежим.

НЕЗНАНАЦ: То је само још један знак да сам остарио. И да више можда нисам за овај посао.

Пауза. Незнанац, налакћен на колена, зуре у њод, а гост њ све најепије гледа у њега.

НЕЗНАНАЦ: *(Најзад њодигне главу, рашири руке)*
Шта сад чекамо?

ГОСТ: Толико ти се жури?

НЕЗНАНАЦ: Теби би требало да се жури!... То ће ти, наравно, бити прво убиство?

ГОСТ: И последње! И то у самоодбрани!

НЕЗНАНАЦ: Прво је увек најтеже. Не због гриже савести, већ због страха да ћеш промашити и тако изневерити људе који су ти поверили посао. Многи су на том испиту пали, ту нема поправног, нико више на њих није хтео да рачуна. Ти си ту у предности, иза тебе нико не стоји чекајући моју смрт.

Гост њође њо соби.

НЕЗНАНАЦ: Нешто није у реду?

ГОСТ: *(Нервозно)*

Све је у реду, немој ти за то да се бринеш.

НЕЗНАНАЦ: Па ја и не бринем.

ГОСТ: *(Викне)*

Онда ућути!

Пауза. Тишина. Гост ње нервозније хода њо соби, незнанац г̄а мирно њосмајра. Промени њоложај, на њо му се гост њусијро окрене са ујереним њишиљем.

ГОСТ: Немој ђаво да те носи!

НЕЗНАНАЦ: Ништа се није десило.

ГОСТ: Немој ништа да покушаваш!

НЕЗНАНАЦ: Ништа нисам ни покушао.

ГОСТ: Јеси!

НЕЗНАНАЦ: Нисам.

ГОСТ: Јеси!!!

НЕЗНАНАЦ: Учинило ти се. Само сам мало променио положај, због ноге, трне ми кад је дуго држим у истом положају, имам проширене вене.

ГОСТ: Немој да лажеш!

НЕЗНАНАЦ: Могу да ти их покажем.

ГОСТ: Ако још једанпут нешто покушаш!...

НЕЗНАНАЦ: Убићеш ме, је ли? Па то ионако намераваш...

ГОСТ: Уђути!!!

Незнанац љодиџне руке у знак љрисџанка.

ГОСТ: *(Неко време држи уџерен љишиџољ у незнанца, а онда усуџи да му рука љадне низ џело и оџеџ крене љо соби)*

Мајку му, шта ме је све ово задесило?

(Незнанац џуџи)

Био сам обичан службеник, обављао свој посао, чекао плату... А онда се све, ко гром из ведра неба, изменило.

(Пауза)

Због једне будале коју никад у животу нисам видео.

(Пауза)

Сад морам да урадим оно на шта никад нисам ни помишљао... да убијем...

НЕЗНАНАЦ: Не ваља ти то.

ГОСТ *(Тихо)*

Шта?

НЕЗНАНАЦ: Ако тако наставиш расплакаћеш и себе и мене.

ГОСТ: Па шта? Људски је плакати.

НЕЗНАНАЦ: Али није корисно. Растуџићеш се над собом, можда и нада мном, па ћеш ми вратити пиштољ.

Госџ разочарано џуџи.

НЕЗНАНАЦ: А ти сад мораш да гледаш свој интерес. Из ове собе ће само један од нас двојице изаћи жив. Хоћеш ли ја да будем тај?

(Пауза)

На кога типујеш?

(Пауза)

Мораш што пре да се одлучиш, бојим се да време не ради за тебе.

ГОСТ: Лези!

Незнанац га гледа, не разуме..

ГОСТ: Лези, лези!

НЕЗНАНАЦ: Важи.

(Легне, сави руке под главу)

ГОСТ: *(Ојет му појури ишићољ под лице)*

У праву си, ово треба што пре завршити.

НЕЗНАНАЦ: Има још нешто.

ГОСТ: Шта?

НЕЗНАНАЦ: Мала услуга. Толико, мислим, можеш да ми учиниш.

ГОСТ: Каква услуга?

НЕЗНАНАЦ: Стрпи се да заспим. Седи у ту фотељу и чекај да заспим. Најлешше је, као што смо се већ сложили, умрети у сну. Имаш ли стрпљења да сачекаш да заспим?

ГОСТ: Сачекају.

НЕЗНАНАЦ: Хвала ти.

ГОСТ: Нема на чему.

(Оде до фотеље, седне)

А ако ја пре тебе заспим?

НЕЗНАНАЦ: Ја ћу те пробудити.

ГОСТ: Немој да ми се подсмеваш.

НЕЗНАНАЦ: Ко зна, можда заиста хоћу, чуда се понекад догађају.

(Пауза)

Је ли почело да ти се свиђа?

ГОСТ: За тебе ја то сад сасвим неважно.

НЕЗНАНАЦ: Лаку ноћ, пријатељу.

ГОСТ: Лаку ноћ. И запамти: нас двојица нисмо никакви пријатељи!

Тишина. Незнанац зурџ у џлафон, гост седи у фотељи са ишићољем у руци, не скида поглед са незнанца

4.

Рано јутро. Дневна светлост је ушла у собу, сијалица још увек светли.

Незнанац и ђоси сјавају. Незнанац на кревету, ђоси у фошељи, са ишићољем у руци. Незнанац се буди. Лежећи, погледа у ђосиа, ња се без журбе придигне, седне на кревет и ојей, дуго, гледа у њега.

Онда устане, оде до врати, из џепа извади кључ и журне га у браву. Искључи светло. Затим мирно оде у кујашило осјављајући ојворена врати за собом. Из кујашила се чује шум воде, поћом умивање. Врати се бришући пешкиром лице. Пешкир баци на кревет, рукама доћера косу, оде до ѡрозора, размакне завесу, а ѡрозоре ишром ојвори: у собу журне цвркуи ишица. Незнанац неко време гледа најоље, неколико јуиа дубоко удахне, ња се ићек онда врати до ђосиа који сјава дубоким сном. Мирно му, не журећи, узме ишићољ из руке.

Сачека мало, ња га ићек онда, благо га хваћајући за раме, буди.

Воси се ѡрбуди се, уилашено скочи кад види ишићољ у Незнанчевој руци.

НЕЗНАНАЦ: Седи, седи.

*(Благо му ирићискајући раме, најера да седне)
Прво доћи себи.*

ГОСТ: Преварио си ме.

НЕЗНАНАЦ: Никад нисам видео да неко тако слатко спава.

*(Пауза)
Има већ десетак минута како сам будан. Чак сам се и умιο. Хоћеш ли ти да се умијеш?*

ГОСТ: Све оно са одласком у сну била је само прича да би ме обмануо?

НЕЗНАНАЦ: Ја јесам заспао, али није требало ти то да учиниш.

ГОСТ: Не знам како ми се то десило.

НЕЗНАНАЦ: Био си уморан - као и ја. И више од тога: уплашио си се моје смрти. Рекао сам ти да ће ти се то десити. Иди у купатило.

(Воси оклева)

Кад се умијеш у мозгу ће ти се много тога разбистрити. Хајде, немамо много времена.

Воси устане, ѡђе ка кујашилу, сјане, ојей оклева.

НЕЗНАНАЦ: Одавно нисмо имали овако лепо јутро. Тако нешто човек може да доживи само у дивљини. Чујеш ли те птице? То се оне радују животу, зар не? Или је у питању само механички јутарњи обред? Као наша прва кафа, цигерета, облачење...

Госћ оде у кућаишло. И он за собом остави враића отворена. И за њим се из кућаишла чује шум воде и умивања.

НЕЗНАНАЦ: Јеси ли нешто сањао?

ГОСТ: *(Off)*
Нисам.

НЕЗНАНАЦ: Ни ја.

ГОСТ: *(Off)*
Ти можда ниси ни спавао!

НЕЗНАНАЦ: Одакле ти та идеја?

ГОСТ *(Off)*
Чекао си да заспим како би ми узео пиштољ.

НЕЗНАНАЦ: Спавао сам. Никад лепше и слађе.

ГОСТ: *(Off)*
Немој да лажеш!?

НЕЗНАНАЦ: Дајем ти своју часну реч!

ГОСТ *(Враићи се у собу њешикиром бришући лице)*
Твоја часна реч?... Часна реч једног професионалног убице?... Човека који већ толико година за собом оставља мртве?... Чија деца једу хлеб захваљујући лешевима!...

НЕЗНАНАЦ: Не буди тако патетичан. То је само посао. Као и сваки други.

ГОСТ: Знам за ту причу, већ сам је чуо од тебе.

НЕЗНАНАЦ: Више се нећемо свађати и натезати, прекасно је.
(Пауза)
Време нам је да се растајемо. Заувек.

ГОСТ: *(Баци њешикир на кревет)*
Ако је тако, онда немој да оклеваш. Ја сам то учинио, па ево где сам сад.
(Пауза)
Немој само без потребе да ме мучиш.

НЕЗНАНАЦ: Нећеш од мене тражити да ти то учиним кад заспиш?

- ГОСТ: Наспавао сам се. А и са том игром смо завршили.
- НЕЗНАНАЦ: Тако је, она више нема никаквог смисла сад кад смо обојица испавани.
- ГОСТ (Седне)
Учини то.
- Незнанац ћуји, смешка се.*
- ГОСТ: Имаш ли пригушивач?
- НЕЗНАНАЦ: Тамо је, у мојој соби.
- ГОСТ: Нећеш га донети?
- НЕЗНАНАЦ: Нема потребе, може и без њега.
- ГОСТ: Мислио сам због буке. Да не пробудиш ону доле жену.
- НЕЗНАНАЦ: То за мене није бука. А до те жене ми није стало.
- ГОСТ: Ја сам спреман.
- НЕЗНАНАЦ: Јеси ли?
- ГОСТ: Зар се то на мени не види?
- НЕЗНАНАЦ: Види се. Коначно си скупио довољно храбрости да се суочиш са својом смрћу. Нешто бих ти рекао пре него што се заувек растанемо. Могу ли?
- ГОСТ: Ти мени? Па то нема сврхе, сваку мудрост коју ми кажеш ја ћу однети у гроб.
- НЕЗНАНАЦ: Можда и нећеш.
- ГОСТ: Мислиш, неким ћу чудом преживети? Или се вратити са онога света?... Шта си то хтео да ми кажеш?
- НЕЗНАНАЦ: Не само да сам у овом твом случају изгубио толико времена, већ сам начинио и велику глупост.
- ГОСТ: Какву?
- НЕЗНАНАЦ: Није требало да се упознајем са тобом. То раније никада нисам чинио. Никада нисам имао такву, у мом послу сасвим глупу, жељу. Али кад сам се нашао у тој мојој соби тамо, осетио сам потребу за тобом.
- ГОСТ: Какву потребу? И то баш за мном?
- НЕЗНАНАЦ: Да те упознам. Да, након шестомесечног мучења, поразговарам са човеком који се тако грчевито и толико дуго бори за свој отписани живот. Да чујем тебе, али да и ти чујеш мене: да ти кажем шта сам све преживео за све то време.

Повуче обарач, одјекне џуцањ и он се џолако скљока на џод.
 Гостџ збуњено устџане, џоџрчи на враџџа, оџџвори их, хоће да џо-
 бежне, али се џредомисли, заџџвори их и враџџи се до незнанца.
 Клекне, узме му руку да џровери је ли мрџџав. Држи му џџако руку
 неко време, џа је џустџи да беживоџно џадне.
 Зазвони џелефон, џростџо заџрми у џој џџиџини.

ГОСТ: (Без журбе оде џџамо и џодиџне слушалицу)
 Молим?... Да, господине, то сам ја... Можда ми је глас
 мало измењен, то је зато што сам назебао, у овој
 планини су ноћи необично свеже, скоро хладне... Да,
 посао је завршен, ваш човек је мртав, остатак хоно-
 рара ми пошаљите уобичајеним путем... Знам да ме
 више никада нећете ангажовати, ту причу сам, уоста-
 лом, већ чуо, али и ви знајте да ја за такве џуде никад
 више не бих радио, утолико пре што ме ових дана са
 свих страна зову... Само се ви, господине, смејте.

Тресне слушалицу. На враџџима се зачује куцање.

СОБАРИЦА: (Off)
 Господине, то сам ја.

Гостџ џуџи, зури у мрџџвоџ незнанца.

СОБАРИЦА: (Off)
 Пробудило ме нешто!... Је ли то код вас пуцало или
 тамо код господина?

Гостџ џуџи.

СОБАРИЦА: (Off)
 Могу ли да уђем?

ГОСТ: Уђите.

СОБАРИЦА (Off)
 Прво ми откључајте.

ГОСТ: Откључано је.

Собарица уђе. У сџаваџици је.

СОБАРИЦА: Чуди ме да се нисте закључали... Можда сте се надали
 да џу доћи, можда сте ме чекали?
 (Заџледа се у леџи)
 Ма, дошла бих ја, ал сам се успавала...
 (Покаже на леџи)
 Шта се то догодило?

ГОСТ: Па нисте, ваљда, слепи!

СОБАРИЦА: Немојте да вичете на мене!

СОБАРИЦА: Фала богу... Верујем вам и волим што је тако... Сахранићемо га, а ви останите да му заједно одемо на прву суботу... И на четрдесет дана... па пола године... Такви су наши обичаји... Останите на наш рачун, ја ћу то да средим са управником кад дође или се јави... Лако ћу ја са њим... Можда бисмо могли и неки посао да вам нађемо, па да све буде на месту... Јесте ли заинтересовани да нешто радите код нас?

ГОСТ: Не би то било лоше.

СОБАРИЦА: Јесте ли без посла?

ГОСТ: Већ неколико месеци.

СОБАРИЦА: Онда би то било одлично!

ГОСТ: *(Одсућно)*
Шта би било одлично?

СОБАРИЦА: Па то за посао, о њему говоримо!... За вас!... А ни ја се не бих љутила... Кад смо већ код тога... ваш несрећни пријатељ није платио за протеклу ноћ...

ГОСТ: Ја ћу то да учиним за њега.

СОБАРИЦА: Ма, нема везе, ја то само онако, тек да упослим језик... Да постојимо још мало овако, да му одамо пошту, па да ја одем доле да нам нешто спремим за доручак?

Госић ћуиш.

СОБАРИЦА: Може ли?

ГОСТ: Шта?

СОБАРИЦА: То за доручак?... За нас двоје.

ГОСТ: Може.

СОБАРИЦА: Шта бисте желели?

ГОСТ: Није важно. Шта год ви хоћете.

СОБАРИЦА: Ни ја ту нисам неки велики избирач. После ћемо, кад доручкујемо, да га сахранимо. Јел тако у реду?

ГОСТ: У реду је.

Тишина.

Обоје зледају леи на њоду.

ЗАВЕСА